

CATALUNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

Balanç d'un trimestre

22 morts i 34 ferits

Són els caiguts en els carrers de Barcelona i en l'ordre dels crims anomenats *socials* durant el primer trimestre d'aquest any.

Després del restabliment de les garanties constitucionals i d'haver iniciat en les grans urbs "la política de regulació jurídica de la vida sindical" (segons la pintoresca declaració ministerial), ha d'ésser un desengany terrible pel Govern aquesta nova estadística d'assassinats que ve a empalmar amb les dels pitjors temps d'agitació àcrata de la nostra dissortada ciutat.

I nosaltres, que, extremitats de dolor per aquests tolls de sang, no ens sabem estar de cridar contra els homes directors de la nau de l'Estat, per la seva imprevisió, per la seva inconsciència, pel seu manament als deures més elementals que aquests crims signifiquen, no deixariem tranquils la nostra consciència si a l'ensem no reconeixièm que aquests vessaments de sang són l'última conseqüència d'una immoralitat aclaparadora en tots els estaments socials (en joc, espectacles, publicacions, vestits, etc.), que revela un ànima completament materialitzada i un relaxament cada dia més gran en el compliment dels deures socials de les classes altes, dels estaments superiors i directors de la societat. El sensualisme, l'afany del diner i del plaer, per qualsevol medi, ha arribat a enterbolir les consciències d'una manera tant completa, que ni aquests drames de sang les fan estremir i vibrar més que en quant representen un perill greu i proper que pot atacar l'integritat física o l'èxit del negoci. Com es compendria, sinó, l'indiferència que produeixen els atemptats i la manca d'una protesta ciutadana, viril i ràpida, contra aquest estat de coses tant ignominiós per la comtal ciutat?

Cridem contra el Govern, sí. La manca de governador, de policia preventiva, d'organització de seguretat en forma de ciutat europea, al Govern s'han d'imputar. Però no deixem d'examinar-nos a nosaltres mateixos i veurem com aquest crit d'indignació ha de retrunyir també en l'ambient social d'una ciutat prevaricadora i on tota corrupció és ben rebuda.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

Els elements armats tornen a moure's, i tenen raó, perquè mentre a ells se'ls fa justícia i es processen i empresonen generals, els elements polítics, tan culpables com els militars processats, se la passen molt bé en una orgia electoral espatarrant.

Ja estem en ple període d'eleccions i aviat sabrem de cert els pares de la pàtria que ens han de fer feliços. Ningú n'espera res de profit de les futures Corts, ni tampoc del present Govern, que, si lliure del pes mort i mortal del reformisme, obra ara amb més llibertat, porta ja l'estigma del sectarisme al front i les mans brutes de tantes il·legalitats comeses per a preparar la farsa electoral.

La premsa encara en parla de la pintoresca caiguda del reformisme i de sa ridícula situació actual, i és el ridícol ço que mata en els pobles llatins, de mort sense esperances de resurrecció, talment com moren els irracionals. Les desferres del reformisme s'han quedat "*tan ministeriales como antes*" de la caiguda, per mor de recollir alguna acta que, d'altra manera, no en tindrien ni una, perquè no tenen cap districte amb mitja dotzena d'adeptes.

Tot l'Episcopat en pes prengué part, per mitjà d'una Exposició verament apostòlica dirigida al Poder públic, en la campanya empresa pel degà dels nostres Cardenals, que tan bons i fulminants resultats ha donat.

El Govern ha contestat a aquest acte solemni de l'Episcopat esborrant de la seva declaració política, feta amb motiu de les eleccions, tota al·lusió a la reforma del famós article 11 de la Constitució espanyola.

Doble victòria, car per un cantó es manté incòlume el *statu quo* religiós, i, per altra banda, trontolla i cau el reformisme heterodoxe i masònic d'En Melquiades i En Pedregal!

Per cert que ara s'ha sabut que el primer declararà fa poc que era inoportú ressuscitar el problema religiós, que ja estava mort i enterrat a Espanya.

El nou Ministre d'Hisenda diu que està aterrat en veure-la per dins. Ens em fem càrrec. I també ho té d'estar en veure les grans i aclaparadores assemblees d'agricultors i de comerciants—de totes les forces vives d'Espanya—clamant contra les disbauxes dels presupostos i els recàrrecs de les contribucions. Tots els acords presos a Madrid, Sevilla, a Santander i altres bandes tendeixen a exercir un control oficial, però eficaç par tal d'obligar als Governos

a estalviar molt i administrar bé. D'aquest formidable moviment de les classes contribuents en sortirà un organisme poderós que concentri totes les energies i s'imposi a la follia dels partits turnants.

ESPANYA ENFORA

Per fi, Poincaré s'ha decidit a trametre un embaixador a la Gran Bretanya, M. Loucheur, per veure de posar-se d'acord amb Bonar Law, i arranjar l'afer del Ruhr, no com Poincaré voldria, sinó com les realitats permetin... Per la seva part, Alemanya, encara que per boca del seu Canciller galleja un poc, també treballa diplomàticament per obtenir el mateix fi.

Al propi temps, els turcs d'Angora van posant-se a la raó i admetent que la Conferència de Lausana reprengui les seves sessions aquest mes. Sembla, per tant, que els vents que ara bufen són de pau. França prou en fa protestes de pau; però mentre els seus governants i la premsa llur abrandin els odis sistemàticament contra Alemanya, ningú creurà amb aquestes protestes pacífiques.

Els treballs de l'Església per a pacificar els esperits a Irlanda comencen a donar fruits, i tot fa esperar que es restablirà la concòrdia entre els fills d'aquella dissortada nació.

Rumania, des que la governen els sectaris, perseguidors implacables de la nostra fe, va tornant-se una de tantes nacions balcàniques en estat de bullanga permanent. Les crisis, tal volta més socials que polítiques, la commouen pregonament, i les noves regions acoblades per virtut de la Guerra Gran, acaben de fer-la trontollar, perquè li han portat problemes ètnics greus i de mal resoldre.

La bàrbara persecució dels Soviets russos contra els cristians, i contra els catòlics especialment—com era de preveure,—han sublevat els sentiments més nobles del món cristià.

L'afusellament (per l'espatlla) del venerable Bisbe Budkiewicz, a qui no han pogut salvar ni els precs ni les pressions dels pobles i Governos civilitzats, ha sigut un insult llançat a tot el món per les feres que destrueixen la Rússia.

El Pare Sant—a qui acaba de visitar la peregrinació mariana espanyola, que tantíssim l'ha complagut—es mostra apenadíssim per tan monstruosa persecució; però no per això deixa d'afavorir a Rússia amb almoines que a tantíssims famolencs lliuren de mort horrible. Quina corpnedora lliçó de caritat cristiana dona a tothom el Pare Sant Pius XI!

El programa del Govern i la tragèdia d'Espanya

Els nostres lectors hauran ja passat els ulls per la famosa declaració ministerial, que el Govern ha publicat per acompanyar el Decret de dissolució de Corts que acaba d'obtenir del Rei.

En matèria de literatura vaga i descolorida, no creiem que pugui haver-hi cosa pariona a aquesta famosa declaració: un conjunt de llocs comuns, de afirmacions de caràcter general que es poden subscriure per la gent de dreta, d'esquerra i centre; un grapat de frases d'aquella manera de dir altiva i buida, constitueixen aquest famós document, la glòria de la redacció del qual no li envegem pas al seu autor.

Uns problemes que afecten a Espanya, hi són anunciats quan al Govern li convé; els que no voldria el Govern que existissin, els passa per alt, creient, potser, que així els fa desaparèixer! la major part són tractats fragmentàriament; i les solucions, no apareixen enlloc.

En resum, un document més que dona una tristíssima idea dels homes de govern dels partits de torn que de dia en dia, cada vegada més, estan més buits de dins i més allunyats de la realitat que els envolta.

El nostre comès a l'examinar el document hem de reduir-lo a l'esfera social i econòmico-social. Però això és, certament, cosa difícil ja que, amb tot i que en aquest ordre de coses tot està per fer a casa nostra, el Govern es limita a dir que "va a sotmetre al Parlament un pla complet de reformes socials". I això seria molt, això seria tot, si l'experiència no ens ensenyés que a la grandiositat en les promeses hi correspon la migradesa en les realitzacions.

Quin pla és aquest?, en què ha de consistir?, com s'ha d'articular?, quins extrems ha de comprendre? Heu's aquí l'únic que ens interessaria saber, i l'únic que el Govern no diu.

En canvi, sembla que l'autor del programa vol apoiar la possible eficàcia de la seva vaga promesa en un fet: i així diu que "iniciada ja la política de regulació jurídica del moviment sindical a les grans urbs" empenirà el pla total de reformes socials.

N'hi ha, certament, per a creure que el redactor d'aquest dissortat document no sabia res a propòsit d'això. (Encara que en el Consell en què s'aprovà la declaració el ministre del Treball

havia de ser-hi). Perquè, a què es refereix allò de la regulació jurídica del moviment sindical? Suposem que no serà aquell famós Reial Decret del darrer Govern conservador, que l'actual ha deixat totalment incomplert, com si mai s'hagués publicat a la Gaceta.

Tampoc es deu referir al darrer Decret d'intervenció en els comptes de les associacions, ja que el mateix té caràcter general, molt poc que veure amb els sindicats i la vida societatària professional i restarà tant incomplert com l'anterior. I fora d'això, on es troba aquesta política de regulació jurídica del moviment sindical a les grans ciutats, i a quina política responen cada dia els interessats amb els nous crims i atemptats pels carrers de Barcelona?

Altra nota social dona la declaració al dir pomposament que "vol portar al camp (el Govern) l'obra de redempció del proletariat agrícola". Amb això s'harmonitzaran els interessos de cultivadors i bracers, es combatirà l'absolutisme, es multiplicarà el crèdit agrícola, deixaran d'estar incultes grans extensions de terrenys, etc. I per a tot això, tampoc ens diu el com, de quina manera, mitjançant quines institucions pensa intentar-ho i obtenir-ho.

Si en mig de tot aquest gavadal de coses buides i fins còmiques no hi anessin embolcallats els gravíssims interessos que hi van, n'hi hauria certament per a somriure pietosament. Però en un país que té per resoldre tots, tots els problemes, és una irrisió que un Gabinet format per les eminències d'un partit sencer publiqui un programa com el que comentem.

El nostre pressupost no pot sostenir ja més la càrrega del Marroc; el protectorat civil no es veu per enlloc; les economies no es precisen; el problema pedagògic està com sempre; tot, tot està per a fer. I en aquesta hora suprema per a Espanya, la única panacea que des del Poder ens envien consisteix en una reforma constitucional que no interessa a ningú i que comporta els perills propis de tot estat constituent.

Cada dia es va perdent una mica més la fe en la redempció d'Espanya i cada dia es més gran l'amargor dels homes conscients d'aquesta terra.

JOSEP M. GICH

El dret a no sindicat-se

- Sindicalista.* — Ja tens carnet, tu? Ja estàs sindicat?
- Obrer.* — No tinc carnet ni estic sindicat.
- Sindicalista.* — Que no ho saps que t'has de sindicat? Vols que t'ho diguem d'una altra manera?
- Obrer.* — Jo m'haig de sindicat, dius. M'haig de sindicat? I qui m'ha posat aquesta obligació?
- Sindicalista.* — El Sindicat, la unió dels obrers de l'ofici.
- Obrer.* — I quina autoritat té el Sindicat per a disposar de la meua lliure persona?
- Sindicalista.* — El Sindicat, som els obrers, els obrers del ram; i prou raons, que ja sabs de quina forma arreglem les coses!
- Obrer.* — I quin motiu o raó té el Sindicat per a obligar-me a ficar-m'hi?
- Sindicalista.* — Que no sabs que els obrers hem d'anar tots units contra el patró i contra el capitalisme?
- Obrer.* — Sé que hi ha qui opina així i sé també que jo opino d'altra manera.
- Sindicalista.* — Com! i tú goses opinar al revés del Sindicat? Desgraciat de tu! No veus que amb aquestes paraules estàs fent de traïdor a la teua classe?
- Obrer.* — Digue'm traïdor, esquirol, confident, venut, tot el que vulguis. Jo tinc dels meus interessos i dels meus deures una consciència, i a ella soc fidel.
- Sindicalista.* — Malhaurat! Tu et negues, doncs a unir-te amb els teus companys de proletariat, et negues a solidaritzar-te amb els altres obrers?
- Obrer.* — I què? És acàs un dogma de fe que els obrers hagin d'unir-se?
- Sindicalista.* — Ja se sap que els obrers s'han de unir. Ja se sap!
- Obrer.* — No, amic meu! No se sap! Això de que els obrers s'havien d'unir, va dir-ho Carles Marx; i jo, en Carles Marx, no hi crec.
- Sindicalista.* — Inconscient! No veus que la desunió dels obrers afavoreix els amos?
- Obrer.* — I què, soc jo acàs enemic dels amos?
- Sindicalista.* — Boig! Però què estàs dient! Tu vas contra els interessos de la teua classe. Tu ets obrer i ja se sap que els obrers van contra els amos!
- Obrer.* — Torna-hi, amb el ja se sap! Jo no en sé res, ni en vull saber res d'aquesta retòrica d'interessos de classe, de lluita de classes!
- Sindicalista.* — Tu no tens consciència de classe!!
- Obrer.* — A set anys, vaig adquirir consciència d'home. No necessito cap més consciència.
- Sindicalista.* — Però tu ets obrer, sents!! I essent obrer, essent assalariat, tens obligació d'unir-te amb els teus camarades per a la emancipació de tots els treballadors.
- Obrer.* — Tornem-hi. Això ho va dir Carles Marx. Però jo et repetesc que jo no hi crec en Carles Marx.
- Sindicalista.* — Això ho diu el Sindicat, i tú tens obligació de creure el Sindicat!
- Obrer.* — No creient en Carles Marx, no crec en el Sindicat ni en el Sindicalisme. No creient-hi, no li reconec autoritat damunt meu.
- Sindicalista.* — És a dir que t'atreveixes a rebelar-te contra el Sindicat?
- Obrer.* — No havent acceptat la seva autoritat damunt meu, mal puc rebelar-m'hi.
- Sindicalista.* — Doncs, si no et sindiques de grat, et sindicaràs per força.
- Obrer.* — Ja sabia,, amic meu, que acabaries parlant-me aixís. I si no em sindic, que succeirà?
- Sindicalista.* — Succeirà que se't declararà groc... i allavors... no responem de tu!
- Obrer.* — No responeu de mi! Conec la frase. Quan dieu que "no responeu" d'una persona, aquesta ja sap que està condemnada a mort.
- Sindicalista.* — Mira, no hem de parlar ja més. Jo ja he acabat la meua tasca. Ara el Comitè d'acció ja s'entendrà amb tu.
- Obrer.* — Vols dir que donaràs el meu nom i adreça al grup de pistolers, oi? Pots fer-ho. No retrocedeixo. Estic preparat a morir. Ja fa temps que cada dia m'hi preparo. Tinc dona i fills. Ja saben que el seu es-

pós i pare primer morirà abans que donar el nom a un Sindicat. Sóc cristià, conec ço que els Sindicats volen i ço que els Sindicats fan, i sé que van contra la llei de Déu i la Moral de Crist. Solament el fet d'amenaçar de mort si hom no va amb ells, aquest fet, per sí sol, ja indica que no es pas cap bon fi que us guia, sinó la maldat i la supèr-

bia. No em sindicaré. No tindrè carnet. Primer morir que sindicarme! Podeu matar-me, doncs. Digueu als pistolers que no temin de mi. Que ni em defensaré! Si Déu permet que jo caigui, moriré com un treballador honrat que ha volgut servir fins a la mort la integritat de la seva consciència de cristià i d'home.
R. RUCABADO

Quan la passió entenebreix els ulls

Quan En Montsolíu demanà la mà de l'Emília, els pares d'aquesta varen tenir una gran alegria. La família Montsolíu gaudia d'un gran prestigi i era immensament rica. No és estrany, doncs, que en conèixer els desigs d'En Ricard Montsolíu, el fill més gran d'aquella prestigiosa família, els pares de l'Emília donessin de seguida el seu consentiment. En Montsolíu era elegant i àdhuc simpàtic, però observava una vida tan desordenada que l'Emília s'allunyava d'ell tant com podia. Jo no vull casar-me, deia l'Emília, amb un jove tan eixelebrat. Els seus pares en conèixer la seva decisió varen amonestar-la severament. Que et creus, li deien, que la tindràs mai mes una avinentesa com aquesta de fer un casament tan brillant! En Montsolíu és un promés que t'ha caigut del cel. Ja sabem que es un poc irreflexiu, però has de tenir en compte que es molt jove i que ja posarà seny quan tingui mes anys. Els parents li feien idèntiques reflexions i les amigues mes íntimes la sermonejaven constantment. Tant varen insistir els pares que l'Emília es resignà a casar-se amb En Montsolíu.

A la primavera es celebraren les noces. Els primers dies En Montsolíu va mostrar-se amable i condescendent, però a poc a poc es va anar allunyant de l'Emília. Aquesta plorava en la soletat de la seva cambra. Els seus pares es varen adonar que l'havien aconsellat malament, però ja era tard. S'havien deixat enlluernar com tants pares per la riquesa del pretendent de la seva filla, sense tenir en compte les seves qualitats. Déu els donà un fill i una filla, els quals

foren l'única alegria de l'Emília. En les hores de soletat i de tristesa abraçava tendrament els seus fills i oblidava la ingratitud del seu marit.

En Lluís, el seu fill, seguia les petjades del seu pare, i l'Eulàlia era fidel a la mare. Passaven els anys i En Lluís es donava irreflexivament als platxeris de la vida. En canvi l'Eulàlia era bona i espiritual com la seva mare. Tenia moltes amigues però la que més estimava era la Laura. Potser s'estimaven tant i es confiaven els secrets més íntims de la seva vida, perquè espiritualment eren germanes. La Laura era bella com si fos feta de llum i tenia els ulls tan clars i un somris tan dolç a flor de llavi que un hom restava meravellat davant d'ella. Moltes vegades les dues amigues es recollien a la cambra d'estudi i interpretaven les obres dels autors predilectes. Eren dos grans esperits que comprenien la música dels grans mestres.

En Lluís s'havia adonat de la bellesa de la Laura i no sabia com fer-ho per atraure la seva simpatia. Un dia que les dues amigues estaven delectant-se cantant un corral de Bach, penetrà En Lluís a la cambra amb un pom de roses a la mà. Bé mereix, digué, una artista tan gentil que li ofreni les roses mes perfumades del jardí. L'Eulàlia que coneixia les intencions del seu germà va dir-li asprament: Perdona que ara no estiguem per tu. Estem estudiant un corral que ens interessa cantar-lo bé.

En Lluís s'allunyà contrariat i en ésser a la porta es girà i va dir en un to burleta: es llàstima que una donzella tan gentil canti

unes cançons que fan olor d'encens i de cera cremada. Jo se cantar cançons que alegren el cor i fan estimar la vida. A reveure Laura.

Des d'aquell dia En Lluís no va tenir altre obsessió que obtenir l'amor de la Laura. Els seus amics sabien que no era correspost i això el contrariava molt. Ell que havia sortit triomfant de tantes aventures amoroses, no era possible que el vencés una donzella innocent! Jo venceré, es deia, perquè soc astut i soc fort.

El senyor Montsoliu, amic de festes i platxeris, reunia cada primavera els amics més íntims al castell que havia heretat dels seus avis. Aquest castell s'alçava magestuós al cim d'una petita muntanya. Al seu voltant hi havia un parc magnífic. De la porta del castell estant s'albiraven altes muntanyes que es retallaven sota del cel blau i camps ubèrrims damunt dels quals hi havia un mantell de verdor. El mar brillava enllà de l'horitzó com el fil d'una espasa.

A la nit mentre els invitats es donaven a la folia de la dansa, les dues amigues passejaven pels camins solitaris del parc. En aquella hora les estrelles tremolaven en mig de les tenebrès de la nit, i el vent sorollava lleument el brancall dels arbres. Quan la lluna brillava en la gran planura del cel, el castell prenia un aspecte fantàstic, i damunt la quietud dels camins hi queia una llum tan dolça que un hom restava aturat per no macular-la amb les petjades. Els camps i les muntanyes eren sumergits en un mar de llum, però una llum suau, somorta, que us penetrava cor endins i us feia obrir els ulls meravellats.

Les dues amigues conversaven íntimament, i quan la son queia damunt dels seus ulls es retiraven a les seves cambres.

En Lluís havia promès als seus amics que la Laura seria seva. Encara que aparentment semblava que em rebutja, heu de saber que m'estima. Passaven els dies i la Laura seguia mostrant-se indiferent. Veient En Lluís que no podia aconseguir-la, va concebre la idea de posar en dubte el seu honor. Cridà un dels criats que havia intervingut en moltes de les seves aventures i li va dir: aquesta nit, quan la meua germana sigui a la seva cambra vestint-se per assistir a la festa, tustes la porta de la senyoreta Laura, i li dius que la senyoreta Eulàlia ha caigut i que es troba al pavelló dels rosers. Després t'amagues darrera dels arbres i quan faci una estona que l'hagis vist entrar, dius als

meus amics que la senyoreta Laura i jo ens trobem al pavelló.

Arribà la nit. El criat complí les ordres d'En Lluís i anà a amagar-se darrera els arbres. Al cap de poca estona s'obria la porta del pavelló dels rosers i una ombra hi penetrava. En Lluís en veure que s'obria la porta va somriure orgullós de la seva victòria. Ja és meua, exclamà ensuperbit. Ara s'haurà de casar amb mi de grat o per força.

En presentar-se davant d'ella, va sentir una veu que li deia:

—Miserable! Covard! Déu no ha volgut que recixís la teua infàmia. He sentit el criat com parlava amb la Laura, i de seguida he comprès que es tractava d'una vilera teua. Amb quin dret anaves a macular l'honor de la meua amiga!

—Qui ets tu per demanar-me explicacions?

—Soc desgraciadament la teua germana. Els dos portem el mateix nom i la mateixa sang. Quin mal t'ha fet la Laura?

—No ha volgut correspondre al meu afecte.

—Ah! vosaltres abandoneu quan us convé una dona a la qual heu fet creure que estimàveu, i en canvi nosaltres no tenim el dret de rebutjar l'home que no estimem. Que et creus, Lluís, que les dones son les teves esclaves? Et casaries tu amb una dona que no estimes? Perquè, doncs, vols obligar la Laura que es casí amb tu si saps que no l'estima? Has passat la joventut trossejant el cor de les dones que han cregut en tu, i després d'haver portat la deshonra a moltes llars, trobes una donzella pura i innocent i li exigeixes que t'estimi.

—Tasseguro, Emília, que jo estimo la Laura i que em sap greu que no em correspongui.

—T'enganyes, Lluís. El que et sap greu es que els teus amics sàpiguen que la Laura no et vol. Tu el que voldries es poder dir als teus amics d'aventures: aquella dona que vosaltres creieu tan difícil ja és meua. Si et casessis amb la Laura, faries amb ella un viatge d'esbarjo com tants n'has fet amb les teves amigues, i un cop retornaries a la llar, com que el teu desig ja estaria satisfet, seguiries de bell nou la teua vida aventurera. Et creus, Lluís, que per satisfer la teua vanitat d'home de món, tens dret de fer malbé una vida! No esperis mai fer-te estimar valent-te de la violència. Vols que t'estimi la Laura? Redimeix-te i purifica el teu esperit. En comptes de perdre el temps en festes i

disbauxes, sotmete't a la llei dura, però ennoblidora del treball. Sigues un home útil a la societat i a la pàtria. Pasta amb dolor el nostre pa de cada dia i esmerça els diners en coses profitoses. L'amor no l'has de comprar: has de saber mereixe'l. En lloc d'ofereir a la Laura poms de roses, ofereix-li un cor noble i una vida honrada. Així es com aconseguiràs fer-te estimar. Com que estàs avesat als amors fàcils et creus que totes les dones son iguals. El cor d'una donzella honesta val més que tot l'or de la terra.

En Lluís no s'atrevia a descloure els llavis davant la fortitud espiritual de la seva germana. A la porta del pavelló hi havia gent que reia. L'Eulàlia comprenent el significat d'aquelles rialles insolents, sortí del pavelló per a que els amics d'En Lluís veiessin que era ella la que estava dintre. En veure-la sortir varen exclamar decebuts: ens havien dit que hi havia la Laura.

L'Eulàlia somrient exclamà: us han enganyat. La Laura no s'ha mogut de la seva cambra.

Travesaren el parc sota el brill de les estrelles. Damunt de la terra hi planava un gran silenci. La lluna esfullava lentament les roses i argentava les aigües quietes del llac del qual emergien els nenúfars.

En arribar al castell la Laura era a la porta. Mira-la que és bella digué L'Eulàlia al seu germà. Deixa les tenebres i obra els ulls a la llum.

En Lluís estava emocionat. Si els seus amics no s'haguessin befat d'ell, s'hauria agenollat davant de la Laura, que anava vestida de blanc i refulgia com un raig de lluna, i li hauria demanat perdó.

J. CIVERA I SORMANI.

El control obrer

Text de la proposició presentada

Es parla molt del Control Obrer, però són pocs els que coneixen la proposició d'En Largo Caballero, i, per tant, que tenen consciència de l'abast d'aquest Control.

Per aquesta raó, la Cambra Oficial d'Indústria de Barcelona entén oportú reproduir literalment l'esmena pendent de discussió a l'Institut de Reformes Socials, presentada per la representació obrera: Diu així: "L'expressió del dret de l'obrer a cooperar directament en la direcció de la indústria en els casos i formes següents:

"Fent perquè s'apliquin lleialment els contractes i reglaments de treball i tota la legislació social:

"Intervenint en la confecció de reglaments de fàbriques i indústria i règim d'admissió, collocació, distribució, correccions i comiat del personal, torns de treball, horaris i condicions higièniques del treball.

"Examinant els balanços i llibres de comptabilitat.

"Proposant millores en el mecanisme industrial

i en la tècnica del treball, i els mitjans que creguin més útil per a millorar la producció.

"Estudiant i assenyalant les variacions en la relació entre la producció i els sous.

"Intervenint en les deliberacions i acords dels consells d'administració relacionats amb la millora social, moral, cultural, física, educació tècnica professional dels obrers i règim d'aprenentatge.

"Procurant-se les informacions concernents a la manera de compra i cost de les primeres matèries, del cost mitjà de la producció, llevat de tot el que es refereix a secrets de fabricació, del mètode d'administració, de la manera de constitució, del capital de les empreses i dels beneficis distribuïts als accionistes."

La simple lectura d'aquesta esmena excusa tot comentari. El control obrer en la forma proposada significa, com a Rússia, un canvi total, una revolució en el règim de la propietat i en el polític. Això és el que en síntesi significa el contingut de l'esmena del senyor Largo Caballero, que merescué el vot favorable, per a la seva discussió, dels vocals nomenats pel Govern de S. M. de l'esmentat Institut. Sembla talment impossible!...

El Dr. Lluís Carreras, Canonge de la Seu

CATALUNYA SOCIAL, al naixement i primers impulsos de la qual presidi el qui sempre de nosaltres ha estat amic, conseller i mestre, i que ara la voluntat pontifical enlaira a un canonicat de la Seu barcelonina, endreça la seva felicitació més vehement a l'illustre catedràtic del nostre Seminari, elegit per Roma per a la dignitat cantoral d'aquest insigne capítol.

La significació d'aquest nomenament, que ha emocionat tota la Catalunya cristiana, molt millor que nostra ploma, encongada com més ufana caldria sentir-se, l'ha descrita l'autoritzat i respectable escriptor que amb la signatura R. Vespella posava a *La Publicitat* del diumenge dia 8, paraules d'insuperable exactitud i d'oportuna roentor.

"Fer l'elogi del Dr. Carreras — deia — seria en altra ocasió cosa banal; ara és cosa obligada. Gairebé no es trobaria en tot el camp esponerós i ubèrrim de les activitats espirituals de Catalunya una parcel·la que no dugués la seva empremta. El renaixement del gust per l'art cristià, el saborosíssim retorn a la pietat litúrgica, la catalanització assenyada i persistent del sentiment religiós, l'apologètica afirmativa i constructiva feta a base d'amor a les realitats seculares i contemporànies de Catalunya, la cristianització del patriotisme nostrat, lliure de tota agror polèmica, la prometedora florida dels estudis sagrats, la versió de la Bíblia, l'orientament de les joventuts eclesiàstiques, adés en la càtedra, adés en el mestratge particular, i moltes altres activitats de l'esperit cristià que formen entre tots aquest fresseig ordenat i vívid, aquest batre d'ales que hom sent arreu de Catalunya, reconeixen com a col·laborador insigne algunes, com a iniciador d'altres, i totes com a mestre insuperable aquest clergue eminent que bé és pot dir que és la continuació actual d'aquella llarga dinastia de sacerdots il·lustres que des d'En Balma i el pare Claret fins al doctor Torras i Bages han assaonat l'esperit i el cos de la Pàtria, contribuint eficazment a infondre-li una novella joventut rica de promeses."

"I és que el doctor Carreras sembla posseir en sentit espiritual aquell do d'ubiquïtat que en sentit corporal tingueren alguns Sants. A cap empresa d'esperit no és absent."

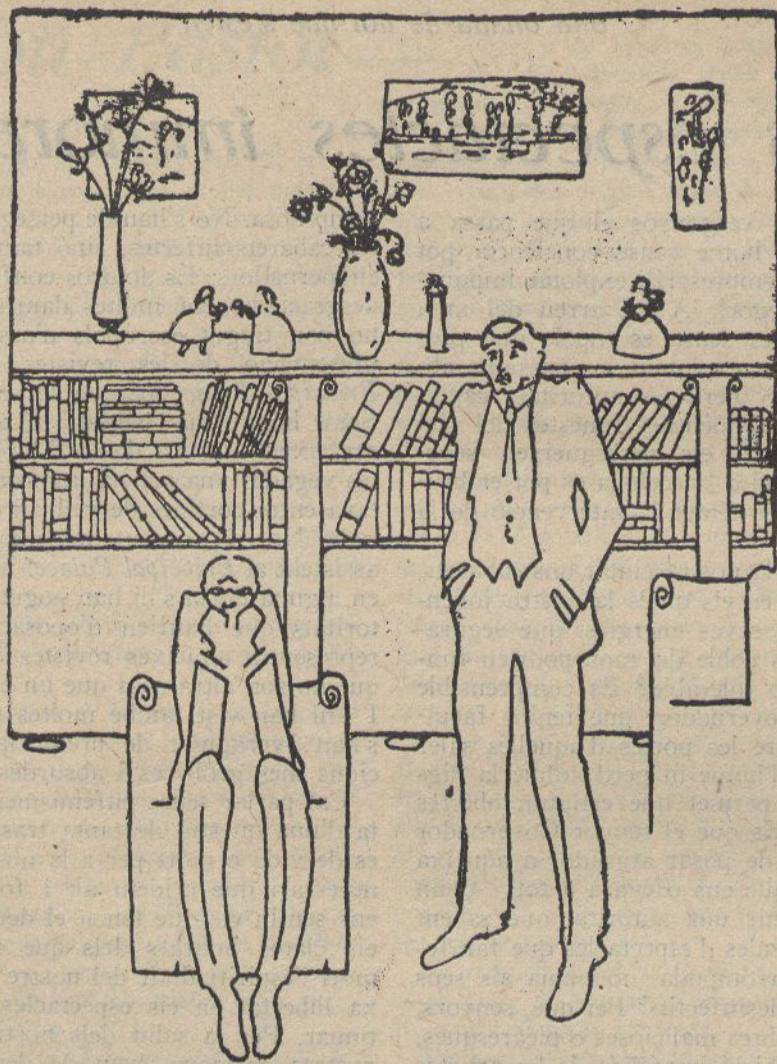
Un ràpid giravoltar de la memòria ens fa venir amb desordre, en parlant de les obres més concretes i exteriors del doctor Carreras, el recordar, coincident que és la seva investidura amb

l'aparició de la *Setmana Santa i Vuitada de Pasqua*, edició completíssima en 500 pàgines eixida aquest Dimecres Sant, la filiació de literatura piadosa, eixida del famós *Congrés Litúrgic de Montserrat*, de 1915, del qual fou ell el més entusiasta organitzador, i que es veié honorat per la presidència del Nunci Dr. Ragonesi. D'aquest Congrés, preparat en la manera pel *Congrés d'Art Cristià* de 1913 igualment promogut per l'escalf de nostre amic, en sortí *Vida Cristiana*, la benemèrita revista que l'Abadia de Montserrat edita, en sortí l'*Eucologi* on col·laborà el doctor Carreras amb Mossèn Tarré i l'inoblidable doctor Clascar, precursor magnífic d'aquest moviment. N'ha sortit també, novella brancada, l'*Associació d'Amics de l'Art Litúrgic*, que feu, recentment, el diumenge de Cinquagèsima sa solemne inaugural al Monestir de Sant Cugat del Vallès, on el doctor Carreras pronuncià l'admirable homília que els oients retindran mentre visquin.

Mancant l'espai i el temps per a la present nota, ja no hem de fer sinó copiar noms dels que es troben a la pleníssima fulla de serveis del novell Xantre barceloní, nascut en humil breçol de la ciutat de Sabadell, venturosa com poques, de no veure's estroncar la sobirania espiritual i ciutadana exercida anys i anys per un Pare Sallarés i per un Doctor Sardà i Salvany, i sense solució de continuïtat, magníficament conservada per qui fou deixeble íntim del primer, i fervorós amic i fill espiritual del segon, a qui ha succeït en la Consiliària, de l'Acadèmia Catòlica i en la direcció de la *Revista Popular*.

Les conferències quaresmals de l'immortal apologeta, tenen seguici brillant i digne en les del Dr. Carreras, esdeveniment anual en la vida religiosa de Catalunya. L'*Eucologi de la Mercè*, és altra flor de sa bibliografia, amb nombrosos estudis i conferències, en part inèdits, tots entusiastes i inspirats per l'esperit dels dos grans estels vigatans, Nord providencial del pensament de Catalunya. El Dr. Torras i Bages, estimà en gran manera a nostre amic, i li confià l'aplec de ses obres completes. I no-gens-menys li fou dilecte i confident, En Prat de la Riba, qui el proposà per vocal de l'Institut d'Educació Nacional, la creació felicíssima, que en part actualment reviu en l'obra de la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat de Catalunya, on col·labora així mateix el designat.

Posem, per avui a l'esquemàtica llista sa tasca a la *Ressenya Eclesiàstica* i a l'Associació d'Eclesiàstics per a l'Apostolat Popular, i els treballs començats no fa gaire per a emprendre amb un grup de coratjosos especialistes la versió catalana de la Bíblia, destinada a publicar-se en edició parella a la de la Fundació Bernat Metge.

— Per fi la concentració lliberal ha fet públic el programa del Govern. No et sembla que és magnífic?

— Ja ho crec! És un programa de... festa major. Molta música i focs d'artifici.

Tot això, és part petita de la labor pública, però tota aquesta no és més que una fracció estreta de la ingent activitat d'aquell herculi, obrer espiritual, que des de llocs secundaris, o des de recers ignots és motor de voluntats, guaiador d'actuacions, orientador d'intel·ligències, i pilot de moviments. És una encarnació de l'Intervencionisme apostòlic, i personifica admirablement les qualitats que ell mateix, en un notable estudi publicat l'any 1911 veia en el Catolicisme actiu de nostres dies: *"Sentit perfecte d'actualitat, visió constant de la llei de continuïtat, esperit harmònic, potència afirmativa d'assimilació, orientació crítica i científica, absoluta adhesió a l'ordre jeràrquic de l'Església, i aspiració a una més perfecta forma d'integral civilització."*

Però dir l'elogi veritable del Dr Carreras és dir la confiança i l'esperança que hom té en ell per a més altes i dures missions encara.

Quan Déu senyala als llocs elevats homes de gran preparació, és que s'acosten hores serioses on les condicions excepcionals seran sens dubte necessàries. L'Església catalana i hispànica amenaçada pels dos monstres ombrívols: l'heretgia comunista, que li pren a l'engròs les ànimes dels indiferents, i l'heretgia immoralista, que li furta de traïdor les ànimes dels addictes, té fretura de caràcters sadolls de llum, coratge, sacrifici, zel religiós. Déu ajudi al Doctor Carreras en les tasques i treballs que haurà de soportar des de lloc eminent, pel triomf social de la Llei i la Moral cristianes.

Una onada de llot que s'esten

Els espectacles immorals

Es verament vergonyós el que passa a Barcelona. Un home sense consciència pot convertir-se en empresari i explotar impune-ment el seu negoci. A tot arreu del món existeixen homes sense escrúpols que pre-tenen enriquir-se explotant les passions ab-jectes del poble, però les autoritats capte-nint-se de les freqüències funestes del vici i la immoralitat, els persegueixen seve-rament. En canvi a Barcelona es pot embru-tir el poble sense témer la intervenció de la policia.

Funcionen a la nostra ciutat uns cabarets, cataus infectes en els quals la nostra joventut hi perd les seves energies, que segura-ment en cap mes poble del món podrien fun-cionar. Es això tolerable? Es comprensible l'actitud del Governador, que tenint facul-tats per a cloure les portes d'aquelles sales immundes, on l'home hi perd àdhuc la dig-nitat humana, permet que estiguin obertes de bat a bat? Es que el senyor Governador no té el deure de posar aturador a aqueixa onada de llot que ens ofegarà a tots? Quin prestigi pot tenir una autoritat que sabent que existeixen sales d'espectacles que fan fe-tor de carn corrompuda, no mana als seus agents que les desinfectin? Per què, senyors, no es tracta d'obres malicioses o picaresques, sinó de la exhibició impúdica de les artistes que estan a sou d'un empresari sense con-ciència. Molt mal fan els llibres sensuais que fan solcar el pensament mars de lascivia, però fan molt més mal encara els espectacles immorals, car la sensualitat pren una for-ma plàstica i entra pels ulls i agita fortament les passions baixes i abjectes. Que en volem fer d'aqueixa joventut avesada a la exhi-bició immoral que enterboleix la intelligen-cia i entenebreix l'esperit? Com volem que un poble segueixi camins de progrés i de prosperitat, si la joventut, que es precisa-ment on rauen les energies i la vitalitat, està embrutida! No es tracta, doncs, de perseguir el teatre d'idees noblement ex-posades, sino l'espectacle groller i immunde que es la negació de la grandesa humana.

Els espectacles immorals s'han de com-batre encara que es donin dins d'una sala

sumptuosa. No s'han de perseguir únicament els cabarets infectes, sinó també els teatres enlluernadors. Es dolorós confessar-ho, però desgraciadament moltes dames barcelonines no han tingut escrúpols d'assistir a la re-presentació de les revistes immorals del *Principal Palace* perquè la sala és luxosa. Serà bona una beguda tòxica si us la serveixen en copa d'or? S'ha aplaudit mol-tes vegades una artista immoral perquè can-tava entre cortines de vellut i cortinatges de seda. No es pas gent indocumentada la que assisteix al *Principal Palace*. Moltes vegades en alguna llotja s'hi han pogut veure les au-toritats que haurien d'oposar-se a que es representin aqueixes revistes enlluernadores que no són altra cosa que un culte a la carn. I s'hi han vist també moltes dames que no s'han avergonyit de presenciar les exhibi-cions mes grolleres i absurdes.

Cal parlar sense eufemismes, car es tracta d'una qüestió de tanta transcendència que es de vida o mort per a la nostra ciutat. És necessari que cridem alt i fort, per a que ens sentin els que tenen el deure de recollir els clams honrats dels que no volen que mori l'espiritualitat del nostre poble. Aquei-xa llibertat en els espectacles, no pot con-tinuar. Per la salut dels nostres fills i dels nostres germans, hem de demanar al Go-vernador que persegueixi severament els empresaris que per tal d'enriquir-se maten espiritualment la nostra joventut. Adhuc els elements que ens han acusat de severs mora-listes quan hem blasmat els espectacles gro-llers, avui reconeixen que es necessari que es faci una inspecció als cabarets immundes.

Si el Governador es decideix a sanear els espectacles tindrà al seu costat a tota la ciu-tat. Si malgrat els nostres clams persisteix el mal, tindrem el dret de creure que el Go-vernador dona belligerància als empresaris que exploten els espectacles immorals. No es fent declaracions als periodistes com ha de demostrar que està disposat a purificar l'aire de la ciutat infectada, sinó combatent enér-gicament, severament, amb tot el rigor de la llei, als que embruteixen impunement el nos-tre poble.

El Bon Pastor ⁽¹⁾

Aquell qui va dir als fariseus que Ell era el Bon Pastor, i que demés de les ovelles presents, en tenia d'altres, és el mateix Senyor que en l'Evangeli dessus indicat, digué també als fariseus i escribes quanta és la seva amor i desvetllament per tal que no se n'hi esgarrii ni una d'ovella.

En sa saviesa infinita, aquell Bon Pastor veia, com si les tingués davant dels ulls, totes i cada una de les ovelles que se li esgarriarien, malgrat sa vigilància amorosa; i, per tal que les que se li volguessin esgarriar haguessin esment de la tristesa immensa que donarien al seu Cor de Pare i Bon Pastor, pinta amb colors vivissims la joia, l'alegria sense termes, de retornar una ovella esgarriada.

I aquesta Paràbola tan poètica, bellíssima, encloïu per a nosaltres altíssimes i profundes lliçons.

En primer lloc, que el Senyor es dirigeix no a un públic que li sia addicte, sinó als escribes i fariseus, qui, aferrats a la lletra, no pas a l'esperit de la Llei, no el podien veure, ni per la moral i santedat de sa doctrina, que evidenciava la duresa d'aquells cors, ni tampoc, per l'admiració que devés Ell sentien les gentades. Potser a l'objecte d'allisonar en aquells homes de cor endurit, amb l'esperit de Caritat del seu Cor dolcíssim, el Senyor es dirigí amb la bella Paràbola precisament a ells, qui no podien capir tanta caritat, tanta humilitat.

La Paràbola, va també endreçada als qui, és sent justos, n'estan cofois, per tal que que no s'enorgulleixin. El Senyor els ve a dir, sense dir-ho, que poc mèrit té el just, car tots venim obligats a practicar tota mena de virtuts; a complir els nostres deures; a servir els Manaments; i, pel mateix, a ésser justos. És natural, tan convenient, tan just, que ho siguem, que, el Cel, és clar que se'n alegra; però s'alegra més, (ens ho diu la Veritat) d'un sol pecador convertit, d'una sola ovella retrobada que s'havia esgarriat, que de noranta nou justos a qui no cal convertir-se.

I es comprèn que sia així, perquè, com diu el Mestre en la mateixa Paràbola: *qui de vosaltres que té cent ovelles i en perd una, no deixa les noranta nou i no va per la que és perduda fins a trobar-la?* No és que no s'estimin aquelles noranta nou; al contrari, moltíssim que se les estima; però aquelles ja les té; ço que vol és córrer a cercar la que ha perduda.

Sí, això, és tan propi i natural, que ho fem tots i cada u de nosaltres quan perdem alguna cosa. En aquell moment, sense deixar d'estimar molt tot el que tenim, només ens recordem, sols ens amoina i preocupa la recerca del que hem perdut. Així, un pare de sis o de vuit fills, ni que siguin deu o dotze, quan en té un de malalt, qual vida perilla, no sembla amar més que al malalt, ni viure més que per ell; i, si es posa bo; quina alegria! Moltíssim més que de que estiguin bons els altres! I, per què això? Perquè aquells qui estan bons, ja són com el pare els desitja. L'alegria la té de veure que, també, s'és posat bo aquell de qual mort hi havia temença; ço és, l'ovella esgarriada que el Bon Pastor ha retrobat.

I és tan immens el desig del Bon Pastor de que ni una ovella se li esgarrii; *ni un de nosaltres deixi de salvar-se*, que, no satisfet de posar la Paràbola del pastor que corre adelarat rera l'ovella perduda, posa l'altra, d'igual significat, d'aquella dona que té deu diners i en perd un; i, això, no cal dubtar-ho, ho feu el Senyor per dos motius. Primer, per a reclavar ben fort en el cor endurit dels fariseus la doctrina de Caritat amb la què venia a encendre els cors dels homes; segon, per tal que nosaltres en llegir per dues vegades la mateixa comparació en dues formes distintes, feta per Ell en un mateix moment de la seva sagrada existència humanal, ens avinentem de l'amor sens límits que ens té, i de la dolor sense termes que hi causen les nostres fugides.

No volguem ésser, ni tu ni jo, germà estimat, sords a les divines amoroses paraules de Jesús. No volguem ésser fariseus!

Ens havem esgarriat, mancant als nostres deures, no servant els Manaments... tornem, adele-rats, al Bon Pastor, que ens espera; millor dit, corre darrera nostre, cridant-nos, per a salvar-nos.

No són clams del seu Cor amorós, per ventura, aquests comentaris que tu i jo estem fent de la divina paraula?

I vet'aquí, germà llegidor, que tot comentant la bella Paràbola de l'ovella perduda i del dinar perdut, ens havem distret de la primera frase del tros evangèlic que estem meditant: i que diu que escandalitzats els fariseus i escribes de que Jesús s'estés amb pecadors, deien: "Aquest, rep els pecadors i menja amb ells"; i foren, precisament, aquestes paraules farisàiques, que dongueren motiu a la Paràbola, en dues formes, exposada, del Senyor.

Jesús féu el desentès, per a no haver-los de dir que, possiblement, eren més pecadors ells, qui s'escandalitzaven de la Caritat de Crist, que no

(1) Evang. Lluc. XV, 1-10.

pas aquells amb qui s'estava i alternava en aquells moments; i, tot seguit, explicà la Paràbola per a manifestar que, si d'ovelles esgarriades es tractava, Ell altra cosa no feia que cridar-les a la cleda del Bon Pastor.

El Senyor, en aquest passatge evangèlic, com en tants altres de la seva santíssima vida, ens feu avinent com li desplaï l'home orgullós i, sobre tot, el qui es vanta de practicar la virtut i menysprea els seus germans. Les virtuts cal practicar-les; aquesta és (i no cap altra) la nostra missió durant els dies que vivim en aquest món; però recordant, sempre, que la base i fonament de totes les virtuts (*i si no, no n'hi han*) és la Caritat, agermanada amb la Humilitat.

VERAX

L'afer del Marroc

Còm parlen els números!

Reduït a números l'afer del Marroc escriuix, revolta l'ànim.

El número de les víctimes no el podem precisar avui, però evidentment és que allí han mort inútilment milers i milers de joves que, en deixar buides les llars, han deixat al mateix temps infinitats de buits, que no s'han omplert encara, en la vida del treball.

Parlem, però, del número de milions que ens costa aquest *negoci*, posant-hi al costat de les despeses de cada anualitat, els dèficits correlatius de les liquidacions de la Hisenda espanyola.

L'estat que formen aqueixes dades esgarrija, però, dona molta llum sobre aquest afer.

Vegi's ara aquest estat numèric:

Anys	Dèficit	Despeses del Marroc
1909	35.362,930	62,909,275
1910	1.974.920	45,884,887
1911	—	65,640,931
1912	—	82,256,643
1913	187,184,698	118,569,219
1914	164,483,912	156,348,404
1915	320,721,626	155,210,427
1916	323,428,721	124,629,340
1917	296,143,794	124,629,340
1918	416,862,188	136,016,235
1919-20	496,334,445	189,693,156
1920-21	692,309,319	211,442,297
1921-22	1.101,000,000	633,549,765
	4.035,805,653	2.140,891,954

Els comentaris que mereixen aquestes xifres vénen estampats damunt d'un diari de Madrid, on es parla de l'orgia burocràtica que regna d'ordinari en terres d'Àfrica; dels sous doblats i triplicats que es paguen allí; dels paràsits polítics que hi viuen cobrant i sense fer res profitós; dels molts càrrecs inventats per a viure amb l'esquena dreia; de l'espantosa corrupció de Melilla...

Però això donem-ho per no dit. Ja ho sap tot hom.

Ço que convé és fixar-se en la marxa ascendent de les despeses i amb el fet irritant de que, com més prometen els Governos alleujar-los, més milions es gasten al Marroc; burla sangnant que soporta al país perquè ha esdevingut masell.

Ja poden planye's i cridar i fer soroll les classes que paguen i no cobren de l'Estat. Temps i soroll perduts.

Ara hi haurà eleccions, i la major part dels cridaires i dels plorans votaran com un sol home a favor del Govern, dels homes dels partits que han llençat Espanya a un abim insondable.

A. Z.

Un llibre i nmoral

*Fa temps que vàrem denunciar un llibre infecte que estava exposat en els quioscs i fou retirat de la circulació. Ara torna aparèixer novament i uns petits cartells anuncien la seva venda. Ens dol reproduir el seu títol, però ho fem per tal que el senyor Governador sàpiga a quin llibre ens referim. El seu nom és: *La educación sexual*. No cal sinó fixar-se en el sumari per a veure de seguida que es tracta d'una obra declaradament immoral i de conseqüències funestes per a la societat i la família.

Una obra d'aquesta naturalesa no pot circular. És necessari que el Governador, vetllant per la salut pública la faci recollir.

No comprenem com és possible que existeixin autors tan perversos que escriguin obres amb deliberat propòsit de corrompre la gent. És que volen difondre la corrupció que porten dintre? Quin bé pot originar a la societat la publicació d'un llibre que posa l'home al nivell dels sers irracionals?

Cal, doncs, mostrar-se inexorable amb aquests corruptors de la societat que posen damunt planes d'un llibre la brutícia que porten dintre del cor i a canvi d'unes monedes escriuen obres immundes per a corrompre la joventut.

D'ací i d'allà

Un periòdic es queixa amargament de que entre els 63 treballs presentats obtant a l'opulent premi (si mal no recordem es tracta de 50,000 pessetes), ofert al millor llibre "*destinado a dar a conocer a los niños españoles lo que es y representa la patria y hacerla amar*" l'"intelligent" Jurat, previ acuradíssima i llarga tasca, no n'ha trobat cap digne del premi ni tan sols de l'acèsit.

Meditem, que el cas és digne de meditació.

Però... no ens hi encaparrarem massa perquè no en treuriem res.

Ço que aquest insòlit fenòmen vol dir és que la crisi del patriotisme de que a voltes hem parlat, és més pregona del que sembla.

Perquè és de suposar que entre els 63 *concur-sants* al premi de deu mil duros hi haurien tots els literats de cap d'ala i tots els *patriotes* de cap de brot.

Els *tauròfils* madrilenys estan desconsolats perquè la diada de la Pasqua de Resurrecció es quedaren sense *corrida*, sense la "*gran corrida*" de Pasqua.

Quina llàstima!

D'això en donen la culpa al futbol i a la *dèria* excursionista.

Es el primer any que es dóna aital fet des de temps immemorials.

Cabalment ara que els "*toreros de escalera baja*" havien entrat a formar part del sindicat roig per a defensar els seus drets, eclipsats pels primers espases que es feien pagar les curses a pes d'or.

Quina llàstima!

Els pistolers ja no en tenen prou de matar les seves víctimes per l'espatlla, sinó que organitzen batalles campals.

Dos grups varen trobar-se front a front al carrer de la Canuda i varen començar a engegar-se trets amb un entusiasme que corprenia.

Es el que devien pensar els pistolers: Més val matar-ne deu o dotze d'una vegada que no pas perdre el temps esperant-los darrera d'una cantonada.

Si les coses segueixen així no serà res d'es-

trany que veiem escometre's els dos sindicats contendents amb canons i ametralladores.

Oh! la fraternitat sindicalista!

En Lerroux ha invitat a esmorzar les personalitats de més relleu del partit republicà, per tal de parlar de les properes eleccions.

Segurament després de beure unes quantes ampolles de xampany deurien sentir-se tots conservadors.

Moltes vegades les idees destructores no són altra cosa que manca de bons aliments.

Rieu-vos-en del radicalisme d'un home que menja bé i es ventrut com un burgès.

El senyor Prieto, ha estat processat per injúries al Rei.

Els policies l'han coduït a la presència judicial. No sabem el que passarà, però seria sensible que el parlament perdés un diputat que en tots els assumptes hi posa la cullerada.

La companyia de comedians que actua al parlament, no podrà representar certes comèdies si li falta el *graciós*.

Una companyia sense un bon actor còmic no pot reeixir de cap manera.

Es deia que havien esdevingut a Melilla greus successos.

El ministre de la Guerra ha desmentit els rumors i ha dit que a Melilla no hi passa res.

Però, volem dir que a Melilla no hi passa res?

No creieu que és prou greu que hi hagi un exèrcit de 150 mil soldats que estan esmerçant diàriament quantitats fabuloses que podrien servir per l'engrandiment i la prosperitat d'Espanya?

En Melquiades Alvarez ha dit a un periodista referint-se a la qüestió religiosa: "Jo no vaig a crear un problema que en l'actualitat no existeix a Espanya."

Ja ho veuen! Fins don *Heterodoxo* confessa que no existeix. Però si els Prelats espanyols no haguessin adoptat una actitud enèrgica, seguirien dient que era necessari establir a Espanya la llibertat de cultes.

Aquí tots ens coneixem, gràcies a Déu.

Noticiari

ESPANYA

La Setmana Diocesana d'Acció Catòlica Femenina s'inaugurà i es desenrotlla devota i seriósament, amb vera eficàcia, responent al seu caràcter cristià i social i als preuadissims elements que la constitueixen.

Els actes del Programa han resultat fins ara altres tants èxits. Verament sentim que els límits tant reduïts d'un setmanari ens privin del gaudir de descriure-les amplament i amorosament, com es mereixen.

Procurarem donar idea en el pròxim número de les conclusions de la S. D. A. C. F., empresa nobilíssima, que ha merescut els aplaudiments de totes les persones cultes, la col·laboració de distingides personalitats del camp catòlic social, i ço que val més que tot, la benedicció i l'encoratjament del Pare Sant.

Felicitem coralment els seus iniciadors, especialment al venerable Prelat diocesà, que n'ha estat l'ànima.

—En la Granadella (Lleyda) un fabricant construeix vint cases barates del seu propi peculí.

—Ha passat a millor vida a Saragossa, don Marià Laborda, ex-president de la Caixa Obrera de la Immaculada, president de l'Adoració Nocturna, un dels homes socials d'acció més ferma i ben orientada.

Al Cel sigui.

—El *Pueblo Obrero*, de València, valent setmanari obrerista, orgue de la famosa Confederació dels Obrers Catòlics de Llevant, emprèn una campanya de gran volada per tal de propagar i fer implatar la Representació Proporcional en totes els organismes de l'Estat que usin de l'elecció en el seu funcionament. El primer acte consistirà en un gran míting que es celebrarà a Madrid.

—El Comitè organitzador del Feixisme espanyol ha publicat un manifest exposant el seu programa. Aquest sistema no convenç a ningú. Els feixistes italians no en van publicar de programa, i ja governen.

—Per a facilitar les operacions del règim del Retir Obrer obligatori s'han unificat les oficines d'inscripció, informacions i de cobraments, en l'entressol de l'edifici de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis del carrer de Cameros, número 3, d'aquesta ciutat, essent les ho-

res de despatx de deu a una i de tres a sis.

Per a efectuar els ingressos de les quotes del retir, estarà oberta la Caixa solament de deu a dotze matí i de tres a cinc de la tarda.

En el propi local es troben intallades les oficines de la Inspecció Regional del Retir Obrer obligatori i del Patronat de Previsió Social de Catalunya i Balears, en les quals s'atendrà als interessats, durant les indicades hores d'oficina; assenyalant-se per a les consultes i reclamacions verbals, de tres a cinc de la tarda.

—Havent ja estat aprovats pel govern civil els Estatuts pels quals ha de regir-se la Federació de Cooperatives per a la Construcció de Cases Barates de Catalunya i Balears, ha començat la distribució d'exemplars dels mateixos a les entitats interessades, que són aquelles que tinguin per finalitat construir per a llurs associats sense fins de lucre.

—Dissabte, dia 7, a les deu de la nit, es celebrarà al carrer d'En Guàrdia l'anunciada assemblea de vaquers. En aquesta es tractaren d'alguns assumptes d'interès i es renovaren diversos càrrecs de junta.

ESTRANGER

—La Joventut Catòlica italiana està avui integrada per més de quatre cents mil socis.

—Ha estat prohibit el duel entre els feixistes italians. Tota qüestió entre ells serà solucionada per un tribunal d'honor.

—Un Decret del govern d'Itàlia permetrà reduir considerablement el nombre de funcionaris. Les diverses administracions hauran de tenir en compte la incapacitat, la salut, l'edat, el temps de servei i la insuficiència del treball dels mateixos: motius que decidiran l'acomiadament dels funcionaris.

Als llicenciats se'ls concediran unes indemnitzacions especials i variables, segons els casos.

—A França van a ésser severament castigades la pornografia sota totes ses espècies i les obscenitats que tan embruten els escenaris francesos. El mateix que a Espanya, veritat?

—A Anglaterra, en el Comtat de York, s'ha declarat una vaga general d'obriers del camp per no avenir-se amb els patrons en qüestió d'hores de treball i remuneració del mateix. Al comtat de Norfolk la "Unió" de pagesos ha decretat la vaga dels jornalers de les granges. Les dues vagues són importants.

PARA ENRIQUECER

la sangre, aumentar el apetito y fortificar el sistema nervioso, es un medicamento sin rival el jarabe

Hipofosfitos Salud

También se receta a las criaturas delicadas y enfermizas. Les favorece el desarrollo del sistema óseo. A poco de tomarlo, el rosado color de sus mejillas proclama las excelencias del preparado Aprobado por la **Real Academia de Medicina y Cirugía** :: 29 AÑOS DE CRECIENTES ÉXITOS.

Aviso: Rechácese el frasco si no se lee en su etiqueta exterior, con tinta roja, HIPOFOSFITOS SALUD, pues con frecuencia y por mayor lucro en la venta se ofrecen similares

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

LLIBRE d'interès per a tota mena d'**Institucions de caràcter agrari** (Federacions, Sindicats, Caixes, Cooperatives):

"SINDICATOS Y CAJAS RURALES," su administración y contabilidad"

POR EL P. LUIS CHALBAUD, S. J. — QUARTA EDICIÓ AUMENTADA 1920

Preu: 8 pessetes

De venda a «Acció Popular» Barcelona

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 10, pral. (Travessia de Plaça Sta. Ana a Plaça Nova)

ENTREC D'ENSENYAMENT ESSENCIALMENT PRÀCTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació.—Pràctiques d'escriptori.—*Mecanografia*.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incluídes la *Banca* i la *Borsa*.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per perits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyorettes*.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguàfons.

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneu A. G.—Rerle Granados, 20; Barcelona